

Suvestinė redakcija nuo 2023-05-06

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [115-5165](#), i. k. 1022020ISAK00000403

Nauja redakcija nuo 2023-05-06:

Nr. [4-245](#), 2023-05-05, paskelbta TAR 2023-05-05, i. k. 2023-08645

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL SLĖGINIŲ INDŲ PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2002 m. lapkričio 15 d. Nr. 403

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 punktu ir įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo įgyvendinimo“ 2.1.1 papunktį,

t v i r t i n u Slėginių indų priežiūros taisykles (pridedama).

ŪKIO MINISTRAS

PETRAS ČESNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos ūkio ministro
2002 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 403
(Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministro 2023 m. gegužės 5 d.
įsakymo Nr. 4-245
redakcija)

SLĖGINIŲ INDŲ PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Slėginių indų priežiūros taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato, kaip turi būti atliekama slėginių indų, nurodytų Potencialiai pavojingų įrenginių kategorijų parametrų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 817 „Dėl Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo įgyvendinimo“, 2.2 papunktyje, nuolatinė priežiūra ir techninės būklės tikrinimas.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **Atvamzdis** – detalė arba elementas, skirta uždarymo įtaisams, kontrolės ir parametrų matavimo priemonėms, vamzdynams ir pan. prijungti prie slėginio indo.

2.2. **Bandymo slėgis (PB)** – slėgis, kuriuo išbandomas slėginis indas.

2.3. **Darbinis slėgis (P)** – slėgis, kuriam esant slėginis indas įprastai naudojamas. Darbinis slėgis (P) negali viršyti didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS).

2.4. **Didžiausioji (mažiausioji) leidžiamoji temperatūra (T)** – gamintojo nurodoma didžiausia (mažiausia) leidžiama slėginio indo temperatūra.

2.5. **Didžiausiasis leidžiamasis slėgis (PS)** – gamintojo nurodomas didžiausias leidžiamas slėginio indo slėgis.

2.6. **Kriogeninis slėginis indas** – termiškai izoliuota stacionari talpykla kriogeniniams skysčiams laikyti.

2.7. **Kriogeninis skystis** – dujos, kurios yra suskystintos jas šaldant iki žemesnės kaip -160°C temperatūros esant normaliajam atmosferos slėgiui. Prie kriogeninių skysčių yra priskiriami deguonis, azotas, argonas (oro dujos), gamtinės dujos (sudėtyje turinčios daugiausiai metano), anglies dioksidas (CO_2) ir iš dalies – azoto suboksidas (N_2O).

2.8. **Mobilioji cisterna** – ant transporto priemonės montuojamas slėginis indas tokiosioms medžiagoms vežti.

2.9. **Saugos įtaisas** – įtaisas, apsaugantis slėginius indus nuo didžiausių ir mažiausių slėgio, temperatūros ir kitų parametrų viršijimo.

2.10. **Slėginis indas** – hermetiška talpykla, kurioje vyksta cheminiai, šiluminiai, kiti technologiniai procesai arba laikomos bei vežamos tokiosios medžiagos. Slėginį indą gali sudaryti ir dvi ar daugiau sekcijų (kamerų); jo ribos yra įėjimo ir išėjimo atvamzdžiai iki jungties talpyklai prie kito įrenginio prijungti.

2.11. **Slėginio indo tūris (V)** – slėginio indo vidinės ertmės tūris, nustatomas pagal slėginio indo brėžiniuose nurodytus matmenis, atmetus vidaus sudedamųjų dalių tūrį.

2.12. **Slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA)** – slėginio indo techninės būklės įvertinimas apžiūrint vidinį ir išorinį paviršių ir (arba) atliekant neardomuosius bandymus laikinai sustabdžius indo naudojimą ir jį išvalius.

2.13. **Slėginio indo hidraulinis bandymas (HB)** – slėginio indo stiprumo ir sandarumo patikrinimas skysčiu sukuriant jame bandymo slėgį.

2.14. **Veikiančio slėginio indo patikrinimas (VIP)** – veiksmas, kuriuo nustatoma veikiančio slėginio indo saugos ir reguliavimo įtaisų, kontrolės ir parametrų matavimo priemonių atitiktis saugos reikalavimams, įvertinama uždarymo įtaisų, dangų ir izoliacijos būklė, taip pat techniniai dokumentai.

3. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatyme, Slėginės įrangos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl Slėginės įrangos techninio reglamento patvirtinimo“ (toliau – Slėginės įrangos techninis reglamentas), Europos sutartyje dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) ir jos A ir B techniniuose prieduose, Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) C priedėlyje „Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID)“ ir jo priede, Tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais susitarimo (SMGS) 2 priede „Pavojingų krovinių vežimo taisyklės“.

II SKYRIUS

TAISYKLIŲ TAIKymo SRITIS

4. Taisyklių reikalavimai privalomi slėginių indų savininkams, asmenims, atliekantiems jų nuolatinę priežiūrą, akredituotoms potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigoms (toliau – akredituotosios įstaigos) ir viešojo administravimo institucijoms, atliekančioms įstatymais nustatytas kontrolės funkcijas.

5. Taisyklės taikomos:

5.1. didesnio kaip 0,5 baro perteklinio slėgio, nustatyto atmosferos slėgio atžvilgiu, didesnės kaip 25 litrų talpos slėginiams indams, skirtiems pirmos grupės tokiosioms medžiagoms (dujoms, suskystintosioms dujoms, dujoms, ištirpintoms suslegiant, garams, skysčiams, kurių garų slėgis, esant didžiausiajai (mažiausiajai) leidžiamajai temperatūrai (TS), yra 0,5 baro didesnis už normalų atmosferos slėgį), kurių klasifikavimas nustatytas Taisyklių priede (toliau – tokiosios medžiagos), kai didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS) (barais) ir slėginio indo tūrio (V) (litrais) sandauga viršija $500 \text{ bar} \times \text{l}$;

5.2. didesnio kaip 0,5 baro perteklinio slėgio, nustatyto atmosferos slėgio atžvilgiu, didesnės kaip 1 000 litrų talpos slėginiams indams, skirtiems antros grupės tokiosioms medžiagoms (dujoms, suskystintosioms dujoms, dujoms, ištirpintoms suslegiant, garams, skysčiams, kurių garų slėgis, esant didžiausiajai leidžiamajai temperatūrai (TS), yra 0,5 baro didesnis už normalų atmosferos slėgį), kai didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS) ir slėginio indo tūrio (V) sandauga viršija $10\,000 \text{ bar} \times \text{l}$.

6. Taisyklės netaikomos:

6.1. slėginiams indams, kuriems taikomas Gabenamųjų slėginių įrenginių techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 4-472 „Dėl Gabenamųjų slėginių įrenginių techninio reglamento patvirtinimo“;

6.2. vandens tiekimo, skirstymo ir nuotekų šalinimo sistemų tinklų, su jais susijusių įrenginių slėginiams indams (slėginiams tuneliams, hidroelektrinių įrangos slėginėms šachtoms ir atitinkamiems pagalbiniais jų įtaisais);

6.3. slėginiams indams, kurių priežiūra atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymu ir Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu, išskyrus branduolinės energetikos objektuose esančius Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 3 straipsnio 9 punkte nurodytos kategorijos potencialiai pavojingus įrenginius;

6.4. slėginiams indams, naudojamiems transporto priemonių stabdymo sistemose;

6.5. aukštosios įtampos elektros įrenginių (skirstomųjų įrenginių, valdymo mechanizmų, transformatorių indų ir rotacinių mašinų, korpusams);

6.6. gręžinių kontrolės įrenginiams, naudojamiems atliekant naftos, dujų ir geoterminio žvalgyimo bei gavybos darbus ir išlaikant ir (arba) reguliuojant slėgį požeminėse saugyklose. Šiems įrenginiams priskiriama įranga, įrengiama gręžinio žiotyse;

6.7. oru aušinamiems aparatams, naudojamiems vietoj šaldytuvų ir kondensatorių;

6.8. karštą vandenį ar garą naudojančių šildymo sistemų radiatoriams;

6.9. slėginiams indams, priskirtiems karinei įrangai, įrašytai į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamą Bendrąjį karinės įrangos sąrašą;

6.10. įrenginiams su korpusais arba mechanizmams, kurių matmenų nustatymas, medžiagų pasirinkimas ir gamybos taisyklės pirmiausia grindžiami pakankamo stiprumo, standumo ir stabilumo reikalavimais, atitinkančiais statinį ir dinaminį poveikį, atsirandančius naudojant, arba kitas naudojimo charakteristikas, kurioms slėgis nėra svarbus veiksnys. Šiems įrenginiams priskiriama:

6.10.1. varikliai, įskaitant turbinas ir vidaus degimo variklius;

6.10.2. garo mašinos, dujų (garų) turbinos, turbogeneratoriai, kompresoriai, siurbiai ir vykdomieji įtaisai;

6.11. neatjungiamiems, struktūriškai įmontuotiems (sumontuotiems ant to paties pagrindo, kaip ir kompresorius) kompresorių agregatų alyvos ir drėgmės skirtuvams, aušintuvams;

6.12. aukštakrosnėms, įskaitant jų aušinimo sistemą, rekuperatoriams, dulkėgaudžiams ir aukštakrosnės išmetamųjų dujų plautuvams bei šachtinėms lydymo krosnims, įskaitant aukštakrosnių pakuros aušinimo sistemą, dujų konverterius ir kaušus plienui bei spalvotiesiems metalams lydyti, perlydyti, degazuoti ir pilstyti;

6.13. slėginiams indams, naudojamiems lėktuvuose, raketose, laivuose ir kituose jūroje naudojamuose įrenginiuose;

6.14. slėginiams indams, pagamintiems iš nemetalinių medžiagų, taip pat slėginei įrangai, kurios korpusai yra lankstūs, t. y. padangoms, oro pagalvėms, žaidimo kamuoliams, pripučiamosioms valtims ir kitai panašiai iš nemetalinių medžiagų ir lanksčiais korpusais pagamintai slėginei įrangai;

6.15. išmetimo ir įleidimo duslintuvams;

6.16. slėginiams indams, skirtiems gėrimams gabenti ir tiekti, kurių didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS) (barais) ir slėginio indo tūrio (V) (litrais) sandauga yra mažesnė už 500 bar×l ir didžiausias leidžiamasis slėgis (PS) ne didesnis kaip 7 barai;

6.17. slėginiams indams skysčiams laikyti, virš kurių išsiskiriančios dujos sudaro ne didesnę kaip 0,5 baro slėgį.

7. Slėginio indo savininkas atsako už nuolatinę slėginio indo priežiūrą, techninės būklės patikrinimą, tinkamą ir saugų slėginio indo naudojimą ir laikymą (saugojimą) pagal Taisyklių, Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo, kitų teisės aktų, reglamentuojančių slėginių indų naudojimą, reikalavimus.

8. Jeigu savininkas neturi reikiamos kvalifikacijos arba specialiųjų žinių ir įgūdžių personalo slėginių indų nuolatinei priežiūrai atlikti, jis gali įstatymų nustatyta tvarka samdyti fizinius ir juridinius asmenis, turinčius reikiamą kvalifikaciją ir besiverčiančius šia veikla. Toks susitarimas turi būti įformintas sutartimi.

9. Slėginiai indai turi būti montuojami ir naudojami gamintojo nustatytais sąlygomis ir vadovaujantis jų techniniais dokumentais.

10. Akredituotosios įstaigos turi patikrinti Taisyklių 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų slėginių indų techninę būklę ir pateikti išvadą dėl slėginio indo tinkamumo naudoti. Slėginiai indai negali būti naudojami esant didesnėms ir (ar) mažesnėms nei leidžiamos slėgio ir (ar) temperatūros ribos, kurias nustatė gamintojas ar akredituotoji įstaiga.

11. Reikalavimai mobiliesiems slėginiams indams išdėstyti Europos sutartyje dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) ir jos A ir B techniniuose prieduose, Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) C priedėlyje „Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID)“ ir jo priede, Tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais susitarimo

(SMGS) 2 priede „Pavojingų krovinių vežimo taisyklės“, Tarptautiniame jūra gabenamų pavojingų krovinių kodekse (IMDG kodeksas) ir Tarptautinėje civilinės aviacijos konvencijoje.

III SKYRIUS SLĖGINIŲ INDŲ PRIEŽIŪRA

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

12. Slėginio indo savininkas turi sudaryti sutartį dėl jo techninės būklės tikrinimo su pasirinkta akredituotąja įstaiga ir gauti šios įstaigos išvadą, kad slėginis indas yra tinkamas naudoti, saugus žmonių gyvybei, sveikatai ir aplinkai, užregistruoti slėginį indą Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre (toliau – PPI registras) Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – PPI registro nuostatai), nustatyta tvarka.

13. Naudoti PPI registre neužregistruotus slėginius indus draudžiama.

14. Slėginio indo savininkas privalo turėti slėginio indo techninių dokumentų bylą, kurioje turi būti:

14.1. pateikti duomenys apie slėginio indo pastatymo vietą (adresą) ir pastatymo (sumontavimo) data (metai, mėnuo, diena);

14.2. pateikta informacija apie slėginio indo savininką pagal PPI registro nuostatų reikalavimus;

14.3. slėginio indo gamintojo pateiktas slėginio indo techninių charakteristikų sąvadas, nustatantis slėginio indo paskirtį ir pagrindinius parametrus, kiti techniniai dokumentai, instrukcijos, būtini slėginiam indui tinkamai naudoti, prižiūrėti, remontuoti ir jo veikimui tikrinti (toliau – techniniai dokumentai). Techniniai dokumentai turi būti surašyti valstybine kalba. Jeigu slėginį indą naudojantys ir prižiūrintys darbuotojai nesupranta valstybinės kalbos, techniniai dokumentai turi būti surašyti jiems suprantama kalba;

14.4. pateikta Europos Bendrijos arba Europos Sąjungos atitikties deklaracija, jeigu slėginis indas įgytas įsigaliojus Slėginės įrangos techniniam reglamentui;

14.5. pateikti slėginio indo pastatymo ir montavimo atitiktį patvirtinantys dokumentai, įskaitant:

14.5.1. informaciją apie virintines jungtis, jeigu to reikia atitiktčiai pagrįsti: nurodytas suvirinimo būdas, elektrodų tipas ir markė, suvirintojų pavardės ir jų tapatybę liudijantys žymenys, suvirinimo kontrolės būdai ir bandymų rezultatai, liudijantys tinkamumą naudoti;

14.5.2. slėginio indo įjungimo schemą: pateiktas scheminis brėžinys, kuriame nurodomas slėgio šaltinis, parametrai, darbo terpė, uždarymo įtaisai, kontrolės ir matavimo, signalizavimo, automatinio valdymo priemonės ir saugos bei blokavimo įtaisai;

14.5.3. informaciją apie saugos įtaisų skaičių, jų pralaidumą ir naudojimo charakteristikas, pagrįstas skaičiavimais ir atitikties dokumentais;

14.6. nurodytas slėginio indo nuolatinės priežiūros meistro vardas, pavardė, skyrimo į pareigas dokumento ar sutarties, sudarytos pagal Taisyklių 8 punkto reikalavimą, su nuolatinę priežiūrą atliekančiu fiziniu asmeniu kopija, jeigu slėginio indo savininkas (fizinis asmuo) pats neatlieka jo nuolatinės priežiūros;

14.7. pateikti slėginio indo techninės būklės tikrinimų išvadų egzemplioriai;

14.8. pateikta pažyma apie slėginio indo užregistravimą PPI registre;

14.9. pateikti su slėginio indo nuolatinę priežiūrą susiję dokumentai (atliktų remontų ataskaitos, naudotų medžiagų, pakeistų konstrukcijų, įtaisų, detalių ar elementų žymenys, sertifikatai, avarijų tyrimo aktai, dokumentuoti duomenys apie gedimus, veikimo sutrikimus ir kiti su slėginio indo nuolatinę priežiūrą ir naudojimu susiję dokumentai).

15. Slėgio indo savininkas privalo turėti slėginio indo naudojimo instrukciją, kurioje turi būti nurodyta:

- 15.1. trumpa slėginio indo techninė charakteristika;
- 15.2. slėginio indo veikimo režimų ir saugios būklės kriterijai ir ribos;
- 15.3. slėginio indo paruošimo įjungti, įjungimo, išjungimo ir avarinio išjungimo atvejai bei nuolatinės priežiūros tvarka;
- 15.4. išjungimo remontuoti, leidimo apžiūrėti ir bandyti tvarka;
- 15.5. specialūs slėginio indo naudojimo, sprogimo prevencijos ir priešgaisrinės saugos reikalavimai, jeigu tai nenurodyta darbų saugos ir priešgaisrinėse instrukcijose.

ANTRASIS SKIRSNIS SLĖGINIŲ INDŲ NUOLATINĖ PRIEŽIŪRA

16. Slėginio indo savininkas privalo:

16.1. vykdyti nuolatinę slėginio indo priežiūrą ir jo naudojimo kontrolę pavesti asmeniui (slėginių indų priežiūros meistriui), įgijusiam specialiųjų žinių ir kvalifikaciją pagal asmenų, kuriems pavesta atlikti nuolatinę potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą, kvalifikacijos arba specialiųjų žinių ir įgūdžių reikalavimus reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Šios pareigos, atsižvelgiant į slėginių indų skaičių ir išdėstymą, gali būti paskirtos keletui asmenų. Šių asmenų skyrimas turi būti įforminamas slėginio indo savininko įsakymu;

16.2. skirti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros srities teisės reikalavimais nustatytos kvalifikacijos prižiūrinčius darbuotojus (operatorius, apeivius, mašinistus ar kt.);

16.3. atsižvelgdamas į gamintojo rekomendacijas, parengti slėginių indų naudojimo instrukcijas, su kuriomis turi susipažinti ir jas vykdyti slėginius indus prižiūrintys asmenys;

16.4. laiku ir kokybiškai paruošti slėginį indą techninės būklės patikrinimui;

16.5. užtikrinti slėginių indų nuolatinę priežiūrą, kontroliuoti, kad patikrinimų rezultatai būtų įforminami pagal potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros srities teisės aktų reikalavimus;

16.6. nustačius Taisyklių pažeidimus, slėginių indų gedimus, dėl kurių gali įvykti avarija arba nelaimingas atsitikimas, nedelsdamas juos pašalinti ir, jei būtina, sustabdyti slėginio indo naudojimą.

17. Slėginio indo naudojimas turi būti nedelsiant sustabdytas ir darbas su juo gali būti atnaujintas naudojimo instrukcijoje nurodytais būdais, jeigu:

17.1. slėgis slėginiame inde pakilo 10 procentų daugiau už didžiausiąjį leidžiamąjį slėgį (PS), kaip nustatyta Slėginės įrangos techninio reglamento 1 priedo 73 punkte;

17.2. sugedo bent vienas saugos įtaisas, tiesiogiai ribojantis slėgį slėginiame inde;

17.3. pastebėta slėginio indo įtrūkių, išsipūtimų, nesandarumų;

17.4. sugedo visos slėgio ir (ar) temperatūros matavimo priemonės;

17.5. ugnimi kaitinamuose slėginiuose induose terpės lygis sumažėjo žemiau leidžiamojo;

17.6. sugedo visi skysčio lygio rodikliai;

17.7. kilo gaisras ir (ar) statinio avarija, trukdantys normaliam slėginio indo veikimui;

17.8. kilo toks pavojus, kuriam esant gamintojas rekomenduoja sustabdyti slėginio indo naudojimą.

18. Avarinio slėginio indo naudojimo sustabdymo priežastys turi būti nustatomos ir įforminamos dokumentais. Būtina nustatyti ir įgyvendinti priemones avariniams atvejams išvengti ir avarinėms situacijoms pašalinti.

TREČIASIS SKIRSNIS KONTROLĖS IR MATAVIMO PRIEMONĖS, UŽDARYMO IR SAUGOS ĮTAISAI

19. Naudojami slėginių indų uždarymo įtaisai (sklendės, sklėsčiai ir ventiliai), lygio rodikliai, slėgio ir temperatūros matavimo priemonės, saugos įtaisai, signaliniai įrenginiai turi atitikti slėginio indo didžiausius leidžiamuosius slėgio (PS) ir (ar) temperatūros parametrus ir būti

prižiūrimi pagal gamintojo nurodymus. Jei tokių nurodymų nėra, jie prižiūrimi ir periodiškai tikrinami slėginio indo savininko nustatyta tvarka.

20. Visi uždarymo įtaisai, kontrolės ir matavimo priemonės, saugos įtaisai turi būti prieinami prižiūrėti ir remontuoti. Turi būti pažymėtos uždarymo įtaisų atidarymo ir uždarymo kryptys.

21. Terpės išleidimo iš slėginio indo uždarymo įtaisai ar kiti įrenginiai turi būti valdomi taip, kad terpės išleidimas būtų saugus.

22. Ant slėginių indų skysčio lygio rodiklių būtina pažymėti viršutinio ir apatinio lygių ribas.

23. Skysčio lygio rodiklių ar proceso veikimo stebėjimo įtaisų stiklai trūkimo atveju turi būti apsaugoti nuo išorinio pažeidimo ir prižiūrinčiųjų asmenų traumavimo.

24. Jeigu gamintojas nenustato kitaip, slėginio indo slėgį rodančio manometro tikslumo klasė turi būti 2,5, kai slėgis iki 25 barų, ir 1,5, kai slėgis didesnis. Manometro korpuso skersmuo turi būti 100 mm, jei manometras įrengtas iki 2 m aukštyje nuo stebėjimo aikštelės, ir 160 mm, jei jis įrengtas aukščiau.

25. Reikia parinkti tokios skalės manometrą, kad darbinio slėgio (P) matavimo riba būtų antrame skalės trečdalyje.

26. Slėginio indo darbinio slėgio (P) reikšmė turi būti pažymėta ant slėgio matavimo priemonės skalės ar specialia žyma šios priemonės išorėje, bet ne ant stiklo.

27. Slėginiuose induose, kuriuose slėgis gali padidėti daugiau už didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS) reikšmes, turi būti įrengti saugos įtaisai, neleidžiantys trumpam viršyti didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS) daugiau negu 10 procentų, jeigu kitaip nenurodo slėginių indų gamintojas. Trumpalaikis didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS) viršijimas leidžiamas tik saugos įtaisų veikimo metu. Saugos įtaisų skaičius, jų pralaidumas ir eksploataavimo charakteristikos pagrindžiamos skaičiavimais ir atitiktis dokumentais.

28. Saugos įtaisai neturi atlikti reguliavimo funkcijų.

29. Pagal galimybes turi būti išvengiama saugos įtaisų veikimo, palaikant pakankamą skirtumą tarp slėginio indo darbinio slėgio (P) ir didžiausiojo leidžiamojo slėgio (PS). Tam tikslui turi būti naudojami slėgio ribojimo ir (ar) reguliavimo įtaisai. Jei slėgį slėginiame inde sukelia terpės temperatūra, naudojami temperatūros ribojimo ir (ar) reguliavimo įtaisai.

30. Atvamzdyje tarp saugos įtaiso ir slėginio indo bei terpės išleidimo iš saugos įtaiso vamzdyje įrengti uždarymo įtaisų neleidžiama. Prieš saugos įtaisą ar už jo įrengti uždarymo įtaisą galima, jeigu yra įmontuoti dubliuojantys saugos įtaisai ir blokavimo įtaisas, kuris neleidžia vienu metu išjungti abiejų saugos įtaisų ir visuomet prie slėginio indo lieka prijungtas bent vienas pakankamo skersmens saugos įtaisas, taip pat jeigu su akredituotąja įstaiga suderintame projekte nustatyta įrengti užrakinamą atidaryto būvio uždarymo įtaisą, kurio valdymas patikimas priežiūros meistriui pagal savininko parengtą instrukciją, užtikrinančią nuolatinę slėgio kontrolę slėginiame inde.

31. Saugos įtaisų funkcijas atlieka:

31.1. tiesioginio veikimo apsauginiai vožtuvai;

31.2. trūkiosios membranos;

31.3. hidraulinės užtvaros;

31.4. saugos smeigės;

31.5. aukšto integralumo saugos sistemos (angl. *high integrity protection systems (HIPS)*).

32. Saugos įtaisai gali būti prijungti:

32.1. tiesiogiai prie slėginio indo korpuso;

32.2. prie slėgio šaltinio;

32.3. prie slėgį sudarančios terpės tiekimo į slėginį indą ar kelis slėginius indus vamzdyno.

33. Terpės pašalinimo iš saugos įtaisų vamzdynai neturi daryti įtakos šių įtaisų veikimui. Būtina atsižvelgti į galimą slėgio susidarymą terpės pašalinimo vamzdyne bei užtikrinti kondensato pašalinimą iš žemiausios jo galimo kaupimosi vietos.

34. Saugos įtaisai, slėgio, temperatūros ir lygio matavimo priemonės turi būti parinktos taip, kad per numatytą tarnavimo laiką slėginio indo terpė nepadarytų neigiamo poveikio jų veikimui.

35. Veikiančiuose be prižiūrintojo personalo nuolatinės kontrolės slėginiuose induose, skirtuose toksiškoms ar degiosioms dujoms laikyti, kuriuose slėgis gali viršyti didžiausią darbinio slėgio (P) reikšmę, turi būti įrengti saugos įtaisai, neleidžiantys viršyti didžiausio darbinio slėgio (P) daugiau negu 10 procentų. Slėgio ribotuvai turi išjungti ir terpės tiekimą. Jei slėgis slėginiame inde gali padidėti tik dėl slėginio indo terpės temperatūros padidėjimo, vietoj jų gali būti naudojami saugos įtaisai, neleidžiantys viršyti didžiausios (mažiausios) leidžiamosios temperatūros (T).

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SLĖGINIŲ INDŲ ĮRENGIMAS, LAIKYMAS (SAUGOJIMAS) IR REMONTAS

36. Slėginiai indai įrengiami pagal parengtą projektą vietose, kuriose nenumatomas žmonių susitelkimas ir nebūna pašalinių žmonių, taip pat, atsižvelgiant į slėginio indo naudojimo vietą, slėginiai indai turi būti apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų, užšalimo ir aukštos temperatūros poveikio.

37. Slėginiai indai įrengiami ir laikomi (saugomi) tam tikslui skirtuose pastatuose arba atvirose vietose lauke, projekte nurodytu atstumu nuo aplinkinių pastatų (gyvenamųjų, pramoninių, komercinių, sveikatos apsaugos, švietimo, poilsio, žemės ūkio, inžinerinių ar mišrios rūšies statinių) ir transporto priemonių eismo vietų. Slėginių indų įrengimas ir laikymas (saugojimas) patalpose turi būti pagrįstas rizikos vertinimu, atsižvelgiant į esamą ir būsimą pastato (patalpos (-ų) naudojimo paskirtis. Rizikos vertinimo rezultatai turi būti pateikti slėginio indo įrengimo projekte.

38. Leidžiama slėginius indus įrengti, įgilinant juos į gruntą, su sąlyga, kad jų sienelės bus apsaugotos nuo grunto sukeltos korozijos ir klaidžiojančiųjų srovių. Šiuo atveju slėginio indo uždarymo įtaisas turi būti prieinamas apžiūrai.

39. Slėginiai indai ir su jais susiję įrenginiai turi būti įrengti taip, kad juos būtų patogų prižiūrėti, valyti, remontuoti, tikrinti jų techninę būklę.

40. Drenuojamos ir iš saugos įtaisų ištekančios terpės turi būti nukreipiamos saugiai, nesukeliant pavojaus žmonėms ir aplinkai.

41. Slėginių indų remontas arba slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA) atliekamas savininko nustatyta tvarka, kuri užtikrina remontininkų ir šalia dirbančių asmenų saugą.

42. Remontuojant slėginio indo korpuso ar kitas sudedamąsias dalis, kurios išlaiko slėgį, remonto sąlygos ir technologijų ir suvirinimo reikalavimai turi būti derinami su akredituotąja įstaiga. Sudaromi defektų aprašai, parengiami darbo brėžiniai ir darbų atlikimo planas, atliekami reikiami skaičiavimai, parengiami remonto techniniai reikalavimai, suvirinimo procedūrų aprašai, numatomi darbų kokybės tikrinimo būdai, atitikties vertinimo procedūros ir darbų priėmimo tvarka.

43. Remontui turi būti naudojamos medžiagos ir elementai, kurių mechaninės ir cheminės savybės atitinka slėginių indų gamybai naudotų medžiagų ir elementų savybes ir turi kilmės bei atitikties dokumentus. Remonto dokumentuose turi būti nurodomas naudotas suvirinimo būdas, suvirinimo medžiagų tipas ir markė, suvirintojų identifikaciniai ženymai, suvirinimo jungčių kontrolės būdai ir bandymų rezultatai. Remontui naudotų medžiagų, detalių ir atliktų darbų atitiktį liudijantys dokumentai turi būti saugomi visą slėginio indo naudojimo laiką.

44. Atliekant nesudėtingus slėginio indo remonto darbus, leidžiama naudoti slėginių indų remonto technologijas, kurios parengiamos vadovaujantis gamintojo rekomendacijomis, o jeigu tokių nėra, – vadovaujantis gerąja inžinerine praktika. Prie nesudėtingų slėginio indo remonto darbų yra priskiriami darbai, kai:

44.1. keičiami pavieniai atvamzdžiai ar vamzdžių elementai, kurių skersmuo DN 100 mm ir mažesnis;

44.2. remontuojami slėginio indo elementai, kurie neveikiami slėgio (atramos, pertvaros ir sutvirtinimo žiedai);

44.3. aplydomi atskiri neištisiniai korozijos pažeisti slėginio indo elementai ne didesniame kaip 3000 kv. mm plote, kai korozijos gylis ne didesnis kaip 25 procentai sienelės storio;

44.4. remontuojamos virintinės siūlės, kurių ilgis neviršija 10 procentų bendro siūlės ilgio;

44.5. remontuojamas apsauginis sluoksnis nuo terpės poveikio.

IV SKYRIUS

SLĖGINIŲ INDŲ TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

45. Slėginių indų techninės būklės tikrinimo tikslas – nustatyti, ar slėginiai indai gali iki kito patikrinimo patikimai veikti esamomis jų naudojimo sąlygomis pagal jų korozinio ir mechaninio dėvėjimosi laipsnį, veikimo valandų (ciklų) skaičių, taip pat nustatyti kito patikrinimo terminus.

46. Turi būti atliekami periodiniai slėginių indų, kuriems taikomos Taisyklės, techninės būklės patikrinimai:

46.1. veikiančio slėginio indo patikrinimas (VIP);

46.2. slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA).

47. Techninius būklės patikrinimus atlieka akredituotosios įstaigos.

48. Slėginių indų, kuriems taikomos Taisyklės, periodiniai techninės būklės patikrinimai atliekami:

48.1. veikiančio slėginio indo patikrinimas (VIP) – ne rečiau kaip kartą per 24 mėnesius, veikiančio kriogeninio slėginio indo patikrinimas – ne rečiau kaip kartą kas 60 mėnesių;

48.2. slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA) – gamintojo nustatytu slėginių indų, skirtų pirmos grupės takiosioms medžiagoms, periodiškumu, bet ne rečiau kaip kartą per 4 metus;

48.3. slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA) – gamintojo nustatytu slėginių indų, skirtų antros grupės takiosioms medžiagoms, periodiškumu, bet ne rečiau kaip kartą per 8 metus;

48.4. kriogeninių slėginių indų, kuriuose laikomos medžiagos, nesukeliančios slėginio indo sienelių korozijos, ir membraninių plėtimosi slėginių indų, kuriuose sienelė veikiama tik inertinių dujų, slėginio indo vidaus apžiūra neatliekama. Veikiantis slėginis indas patikrinamas pagal Taisyklių 48.1 papunktyje nustatytą periodinio patikrinimo dažnumą.

49. Jeigu dėl slėginio indo konstrukcijos neįmanoma atlikti slėginio indo vidaus apžiūros, slėginio indo patikrinimas turi būti atliekamas techniniuose dokumentuose nurodytu būdu, o jeigu tokie būdai nėra nurodyti, – slėginio indo savininko su akredituotąja įstaiga suderintu būdu. Gali būti atliktas slėginio indo hidraulinis bandymas (HB) arba pneumatinis bandymas arba patikrinamas veikiantis slėginis indas, kai vidaus ir išorinė apžiūra neatliekama.

50. Mobilųjų slėginių indų (cisternų, konteinerių, pakuočių ir pan.) periodiniai techninės būklės patikrinimai atliekami terminais, nurodytais Europos sutartyje dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) ar Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklėse (RID).

51. Papildomai slėginių indų techninė būklė tikrinama:

51.1. prieš registruojant PPI registre po įrengimo (sumontavimo): atliekamas slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA), išskyrus vidaus patikrinimą, kai sumontuojami nauji slėginiai indai, paženklininti CE ženklu (išlyga netaikoma atskiromis dalimis pateikiamiems ir sumontuojamiems slėginiams indams);

51.2. perkėlus ir naujoje vietoje įrengus slėginį indą: atliekamas slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA);

51.3. neeilinį kartą (po avarijų, rekonstravimo ir remonto, panaudojant suvirinimą, ilgesnių kaip 12 mėnesių slėginio indo naudojimo sustabdymą): atliekamas slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimas (VA).

52. Dėl būtinumo atlikti slėginio indo hidraulinį bandymą po rekonstravimo arba remonto sprendžia akredituotos įstaigos, remdamosi slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimo (VA) rezultatais, remonto ir rekonstravimo techniniais dokumentais.

53. Visais Taisyklių 51 punkte nurodytais atvejais turi būti atliktas pradedamo naudoti veikiančio slėginio indo patikrinimas (VIP).

54. Vadovaujantis slėginių indų naudojimo patirtimi, atlikus tyrimus ar kitaip įrodžius, kad neįmanoma sukelti slėginių indų korozijos, erozijos arba mechaninio nusidėvėjimo, slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimo (VA) periodas gali būti nustatytas pagal likusį skaičiuojamąjį slėginio indo naudojimo resursą. Skaičiuojamasis slėginio indo naudojimo resursas nustatomas pagal

atliktus slėginio indo elementų storio matavimus, įvertinus korozijos greitį ir atsižvelgiant į slėginio indo stiprio skaičiavimo rezultatus. Nustatant slėginių indų, kuriuos eksploatacijos metu veikia cikliškos apkrovos, aukšta temperatūra, vandenilio terpė, ir kitą veikimo resursą turi būti atsižvelgiama į ciklų skaičių, veikimo laiką ir terpės poveikį. Techninės būklės patikrinimų periodiškumas neturi būti didesnis už pusę skaičiuojamojo slėginio indo naudojimo resurso, bet ne retesnis kaip kas 10 metų. Tai turi būti įforminta atitinkamu bendru akredituotosios įstaigos ir slėginio indo savininko dokumentu.

55. Slėginių indų, kurių gamintojo nustatytas veikimo ciklų skaičius arba jų naudojimo resursas pasibaigė, taip pat slėginių indų, kuriems buvo nustatyti gamintojo neleidžiami arba naudojimo metu atsiradę defektai, kurių padarinius be papildomų tyrimų sunku įvertinti, tolesnio naudojimo pratęsimo klausimą sprendžia akredituotoji įstaiga kartu su slėginio indo savininku, remdamiesi atliktais tyrimais, skaičiavimais ir bandymais.

56. Veikiančio slėginio indo patikrinimo (VIP) metu turi būti nustatyta (patikrinta), ar:

56.1. slėginius indus prižiūri pakankamos kvalifikacijos asmenys, kaip vykdomos slėginių indų naudojimo instrukcijos;

56.2. pašalinti ankstesnių patikrinimų metu nustatyti trūkumai;

56.3. reikiamai įforminti remonto dokumentai (jei buvo atliekamas remontas);

56.4. slėgio ribojimo ar reguliavimo ir saugos įtaisų būklė;

56.5. tinkama flanšinių jungčių, tvirtinimo detalių ir atramų būklė;

56.6. tinkama uždarymo įtaisų, signalinių įtaisų, kontrolės ir matavimo priemonių būklė;

56.7. tinkama izoliacijos, dangos ir bendra slėginių indų būklė.

57. Slėginių indų vidaus ir išorės patikrinimo (VA) atliekamas slėginius indus paruošus apžiūroms, atjungus juos aklėmis nuo veikiančių vamzdynų ir ant aklių iškabinus plakatus „Aklė“ ar pagal slėginio indo savininko patvirtintas procedūras.

58. Slėginių indų vidaus ir išorės patikrinimo (VA) metu turi būti nustatyti ir įvertinti visi neleistini defektai, mažinantys slėginio indo stiprumą. Turi būti patikrinta, ar nėra defektų:

58.1. slėginio indo paviršiuose – plyšių, įtrūkių, sienelių korozijos (ypač užlenkimo ir išpjovimo vietose), išpūtimų, pūpsnių (dažniausiai slėginiuose induose su gaubtu, taip pat ugnimi arba elektra kaitinamuose slėginiuose induose), tuštumų (lietuose slėginiuose induose);

58.2. virintinėse siūlėse – suvirinimo defektų, įtrūkių, išėsdinimų;

58.3. slėginiuose induose, turinčiuose apsaugotą nuo korozijos paviršių, – išklojos suirimų, jos plytelių sluoksnių nesandarumo, gumuotos, švininės arba kitokios dangos įtrūkių, emalio nuskilimų, metalinių intarpų įtrūkių ir pūpsnių, slėginio indo sienelių metalo defektų pažeistose apsauginės dangos vietose.

59. Jeigu nustatoma, kad slėginių indų, padengtų izoliacijos sluoksniu, išklotų apsaugine danga arba padengtų korozijai atsparia medžiaga, išoriniai ir vidiniai paviršiai nepažeisti, ši danga ar medžiaga gali būti neardoma.

60. Nuimamieji slėginio indo vidaus įrenginiai, kurie trukdo atlikti vidaus apžiūrą, patikrinimo metu turi būti visai arba iš dalies pašalinami.

61. Technologinio proceso metu ant slėginio indo paviršių susidarančios vientisos nuosėdos, neturinčios neigiamos įtakos slėginių indų sienelėms, gali būti nešalinamos. Tokiu atveju turi būti atidengiami atskiri nuosėdomis padengti paviršiai, ištiriamas nuosėdų poveikis ir sprendžiama, ar nuosėdų sluoksnis nedaro įtakos slėginio indo metalui.

62. Jei apžiūrint slėginį indą nustatoma požymių, rodančių, kad po izoliacijos arba išklojos sluoksniu gali būti slėginio indo metalo sienelės defektų (izoliacijos sluoksnio peršlapimo, išklojos nesandarumo, išklojos pūpsnių ir kitų), šie defektiniai apsauginiai sluoksniai turi būti pašalinti, sienelė nuodugnai apžiūrėta, patikrintas jos storis ir po to vėl padengta ir patikrinta izoliacija ir iškloja.

63. Slėginio indo hidraulinis bandymas (HB) atliekamas Taisyklių 52 punkte nurodytais atvejais.

64. Slėginių indų hidraulinis bandymas (HB) atliekamas tik tais atvejais, kai atlikus slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimą (VA) nenustatoma defektų.

65. Slėginio indo hidraulinio bandymo (HB) slėgis ir trukmė turi atitikti gamintojo nustatytus parametrus. Jeigu slėginis indas buvo naudojamas ir jo didžiausias leidžiamasis slėgis (PS) perskaičiuotas, tuomet slėginio indo hidraulinio bandymo (HB) slėgis ir trukmė turi atitikti savininko su akredituotąja įstaiga suderintas sąlygas.

66. Jei kombinuotieji slėginiai indai turi dvi ar daugiau darbinių sekcijų, kurioms apskaičiuotas slėgis skirtingas, kiekvienos sekcijos hidraulinis bandymas atliekamas atskirai.

67. Slėginių indų hidrauliniui bandymui (HB) turi būti naudojamas ne žemesnės kaip 5 °C ir ne aukštesnės kaip 40 °C temperatūros vanduo ar kiti neagresyvūs skysčiai, jeigu slėginio indo gamintojas nenurodo kitaip. Bandymo metu slėginio indo sienelės neturi rasoti dėl susidariusio bandomojo skysčio ir oro temperatūros skirtumo.

68. Pripildant slėginį indą bandomojo skysčio, oras turi būti visiškai pašalintas.

69. Bandymo metu slėgis turi būti kontroliuojamas dviem vieno tipo, vienodų matavimo ribų, vienodo tikslumo klasių ir vienodų skalių patikrintais manometrais.

70. Išbandžius slėginį indą bandymo slėgiu, slėgis sumažinamas iki didžiausiojo leidžiamąjo slėgio (PS) ir kruopščiai apžiūrimas slėginio indo paviršius, visos jo išardomosios ir virintinės jungtys. Bandymo metu neleidžiama daužyti slėginio indo sienelių ir jų jungčių.

71. Pripažįstama, kad slėginis indas hidraulinį bandymą (HB) išlaikė, jei nepastebėta virintinių siūlių bei pagrindinio metalo liekamųjų deformacijų, nutekėjimo, įtrūkių, rasojimo.

72. Slėginiai indai ir jų elementai, kuriuose bandymo metu buvo pastebėta defektų, pašalinus defektus pakartotinai hidrauliškai bandomi slėgiu, nurodytu Taisyklių 65 punkte.

73. Slėginio indo hidraulinį bandymą (HB) leidžiama pakeisti pneumatiniu bandymu. Pneumatinis bandymas turi būti atliekamas suspaustu oru arba inertinėmis dujomis pagal parengtą ir su akredituotąja įstaiga suderintą slėginių indų pneumatinio bandymo metodiką, kurioje nustatytos reikiamos saugos priemonės.

74. Akredituotosios įstaigos atlikto slėginio indo techninės būklės tikrinimo rezultatai turi būti įforminami akredituotosios įstaigos nustatytos formos dokumentu (išvada), kuriame turi būti nurodyta, kad slėginis indas tinkamas naudoti ir saugus žmonių gyvybei, sveikatai ar aplinkai, pateikiami leidžiamieji parametrai, naudojimo sąlygos ir kito patikrinimo terminai. Jei slėginis indas netinkamas naudoti, tai įrašoma tame pačiame dokumente ir pranešama Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Išvadas apie slėginio indo techninės būklės patikrinimo rezultatus savininkas turi saugoti visą slėginio indo naudojimo laiką.

75. Informaciją PPĮ registro tvarkytojui apie slėginių indų techninės būklės patikrinimus teikia akredituotosios įstaigos PPĮ registro nuostatuose nustatyta tvarka.

76. Slėginio indo techninės būklės patikrinimo datą nustato slėginio indo savininkas ir iš anksto suderina su akredituotąja įstaiga. Slėginis indas turi būti parengtas patikrinti ne vėliau, negu nurodyta slėginio indo techniniuose dokumentuose. Prireikus atidėti slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimus (VA) terminus vėlesniam laikui, slėginio indo savininkas kreipiasi į akredituotąją įstaigą su pagrįstu prašymu. Šių apžiūrų atlikimo termino atidėjimo klausimas sprendžiamas atsižvelgiant į atlikto veikiančio slėginio indo patikrinimo rezultatus. Slėginių indų techninės būklės patikrinimo terminai gali būti atidedami iki 12 mėnesių.

77. Jei slėginiai indai pripažinti tinkamais naudoti, ant kiekvieno iš jų matomoje vietoje turi būti nurodyta:

77.1. slėginio indo identifikavimo kodas, nurodytas PPĮ registre;

77.2. didžiausias leidžiamasis slėgis (PS);

77.3. artimiausia veikiančio slėginio indo patikrinimo (VIP) data (metai, mėnuo, diena);

77.4. artimiausia slėginio indo vidaus ir išorės patikrinimo (VA) data (metai, mėnuo, diena);

77.5. akredituotosios įstaigos identifikacinis žymuo.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

78. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

79. Naudojant slėginius indus ir atliekant jų priežiūrą būtina vadovautis Taisyklėmis ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą.

80. Apie slėginių indų avarijas, jų naudojimo sutrikimus ir su tuo susijusius nelaimingus atsitikimus bei žalą žmonėms, aplinkai ir turtui slėginio indo savininkas turi pranešti Valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, prokuratūrai, akredituotajai įstaigai, savivaldybei, kitiems suinteresuotiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

81. Avarijos tiriamos Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

TAKIŲJŲ MEDŽIAGŲ KLASIFIKAVIMAS

1. Nustatant slėginių indų pavojingumo kategoriją, tokiosios medžiagos skirstomos į dvi grupes:

1.1. Pirmai grupei priskiriamos medžiagos ir mišiniai, kurias sudaro 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas EB Nr. 1272/2008) 2 straipsnio 7 ir 8 punktuose apibrėžtos medžiagos ir mišiniai, priskiriami prie pavojingų medžiagų pagal toliau nurodytas fizinių pavojų ar pavojų sveikatai klases, nustatytas Reglamento EB Nr. 1272/2008 I priedo 2 ir 3 dalyse:

1.1.1. nestabilieji sprogmėnys arba 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 ir 1.6 poklasiams priskiriami sprogmėnys;

1.1.2. degiosios dujos, priskiriamos 1 ir 2 kategorijoms;

1.1.3. oksiduojančiosios dujos, priskiriamos 1 kategorijai;

1.1.4. degieji skysčiai, priskiriami 1 ir 2 kategorijoms;

1.1.5. degieji skysčiai, priskiriami 3 kategorijai, jeigu slėginio indo, kuriame jie yra, didžiausioji (mažiausioji) leidžiamoji temperatūra (T) viršija jų pliūpsnio temperatūrą;

1.1.6. degiosios kietosios medžiagos, priskiriamos 1 ir 2 kategorijoms;

1.1.7. savaime reaguojančiosios medžiagos ir mišiniai, priskiriami A, B, C, D, E ir F tipams;

1.1.8. piroforiniai skysčiai, priskiriami 1 kategorijai;

1.1.9. piroforinės kietosios medžiagos, priskiriamos 1 kategorijai;

1.1.10. medžiagos ir mišiniai, kurie, reaguodami su vandeniu, išskiria degiąsias dujas, priskiriami 1, 2 ir 3 kategorijoms;

1.1.11. oksiduojantieji skysčiai, priskiriami 1, 2 ir 3 kategorijoms;

1.1.12. oksiduojančiosios kietosios medžiagos, priskiriamos 1, 2 ir 3 kategorijoms;

1.1.13. organiniai peroksidai, priskiriami A, B, C, D, E ir F tipams;

1.1.14. medžiagos ir mišiniai, pasižymintys ūmiu toksiškumu prarijus, priskiriami 1, 2, 3 ir 4 kategorijoms;

1.1.15. medžiagos ir mišiniai, pasižymintys ūmiu toksiškumu per odą, priskiriami 1 ir 2 kategorijoms;

1.1.16. medžiagos ir mišiniai, pasižymintys ūmiu toksiškumu įkvėpus, priskiriami 1, 2, 3 ir 4 kategorijoms;

1.1.17. medžiagos ir mišiniai, pasižymintys specifiniu toksiškumu konkrečiam veikiamam organui (vienkartinis poveikis), priskiriami 3 ir 4 kategorijai;

1.1.18. medžiagos ir mišiniai, esantys slėginiame inde, kurio didžiausioji (mažiausioji) leidžiamoji temperatūra (T) viršija tokiosios medžiagos pliūpsnio temperatūrą.

1.2. Antrai grupei priklauso šio priedo 1.1 papunktyje nenurodytos medžiagos ir mišiniai.

2. Jeigu slėginis indas sudarytas iš keleto sekcijų, toks indas priskiriamas prie atskiroms sekcijoms taikomos aukščiausios pavojingumo kategorijos.

3. Slėginio indo sekcijoje laikant keletą takiųjų medžiagų, tokį indą priskiriant tam tikrai kategorijai, atsižvelgiama į aukščiausiai pavojingumo kategorijai priskiriamą takiąją medžiagą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Įsakymas

Nr. [4-245](#), 2023-05-05, paskelbta TAR 2023-05-05, i. k. 2023-08645

Dėl ūkio ministro 2002 m. lapkričio 15 d. įsakymo Nr. 403 „Dėl Slėginių indų naudojimo taisyklių DT 12-02 patvirtinimo“ pakeitimo